

ملا ناصىللىن

ادچىجى ايل ۳۷ مۇسىقىلىق نىتىقىسى ۱۲ قىك №37

МОЛЛА НАСРЕДДИНЬ

ادچىجى ايل

۳۷

هر کس پاڭارىنى دەگىشە او زىبى كاۋىھ ادختادا او زىدا كاۋىردر ... (واعظ)

Лит. Г. БЫХОВА

مجموعه نئ آدریسی:
تقلیس، ملا نصرالدین اداره‌سی

Г. ТИФЛИСЪ
РЕДАКЦІЯ ЖУРНАЛА

Молла Насреддинъ“

آجیق تورک دیلنده یازیلمیان مکتوب و مقاله
قبول اولونماز. آدریس ده کیشمک حقی ۳ دانه یدی
پیک لک مارقادار

آبو نا قیمتى

فافقا زده و	۱۲ آیلغى (۵۲ نسخه) - ۵ منات
روسیه ده:	۹ آیلغى (۳۹ نسخه) - ۴ منات
	۶ آیلغى (۲۶ نسخه) - ۳ منات
	۳ آیلغى (۱۳ نسخه) - ۱ منات ۶۰ پیک
اجنبی مملکتى ره	۱۲ آیلغى ۶ منات، ۶ آیلغى ۴ منات
نسخه سی - اداره مزده	۱۰ پیک، اوزکه شهرلرده ۱۲ - ۱۰ پیک

۱۹۰۸ ستمبر

هر هفته نشر اولونور

۲ رمضان ۱۳۲۶ بازار ایرنه‌سی

قویروغى وار، و گوزنند بیزلك پاغير، و
بر گوزى ده كوردى، و بىر گون يو كور
شیطان ايسته‌دى بىنى اسرائىل قومى‌دن «بر
صيحا» آدنده بر عابدى يولدان چخارتسون
و فکرلىشى فىكىرلىشى آخرده بر قىزى
خشته ايله‌دى و قىزىك قوملىنه دىدى كه
بو قىزىك دواسى همان عابدى التى‌در، و
قىزى آيازديلار عابدىك يانه و ملعون
شیطان عابدى يولدان چخارتى.

و گنه روایت در كه اسلامىول ده ايرانلى
و فاقفا زلى حریت پرستلىرى بىش يوز لىره
جمع ايله‌مشديلر كه گوندرسو نلر تېرىزلىق فقراسنه
و اىستيوردىلر بو پول لارى «قاسىلىلى» آدنده
بر روم تاجرى واسطه‌سى ايله گوندرسو نلر،
اما كور شیطان گيدوب اىكى نفر شخصى
پالتارىنى گىدوب، بو اىكى فرقى بىرى «دستمالچى»
و بىرى ده « حاجى حسنلى» در، بى، بو اىكى
فرقى پالتارىنى گىدوب گىدوب «قاسىلىلى» يه
گىزىنجه دىيوب كه بو پول گىدىر
ستارخانه پادرۇن تېنك آلاماگە، خبر ويره‌رىك
رەحيم خان سىڭ ايوڭى و قاتورى ئېرىزىدە
داغىدەر، و بو منوال ايله كور شیطان قويىمور
يغىلىميش پول لار گوندرىلىسون تېرىزە .

اوزگە بىر ملت دشمن دن احتیاط ايلينده
مسلمان شیطانى دن قورخور. اوزگەلىرى مىشەدە
آىيى دان احتیاط ايلينده مسلمانى يادنە «دىيۇ»
دوشور، چول لرده بىرىسى قورددان قورخا
ندا مسلمان «غول يىبابنى» دن قورخور،
اوزگە ملت بىر قارانلىق يىرده هېچ بىر شئى دن

خانلارىمىزه، اغىيارلىرىمىزه، قولى چوماقلى لارىمىزه
و قولچى لارىمىزه رحمت اوخۇرۇب آخىرده
دىيەجىلر «الله شیطانە لعنت لىلەسون» .

بالاجا اوشا خالارىمىزى «خورتىدان» دن و
«دامداباجا» دن قورخوزان كىمى مسلمانلارى
«ايام طفولىت» ده شیطاندان قورخۇزوبلارك
بىرى بىرىنى اولدۇرۇسون و بىرى بىرىنىڭ
توبوغۇنى اوغورلاماسون.

بالاجا اوشا خالار كىچەلر ياتىوب شىلتانغ
ايلىنده آنانلارى ايستەمۇبلر شىرىن يوخودان
آيلوب اوشاغە سوت ويرسونلر يا گورسو نلر
نې اوشاخ آغلىر، بىلەك اوشاغى بىرە سانجىر،
بىلەك بىر اوزگە دردى وار. تېبل آنانلار
اوشاغى خورتىدان دن قورخۇزوبلارك كە سىينى
كسوب ياتسون. اوشاخ دوغىرى در ساکت
اولوب، اما اون بىش ياشە چاتانە كىمى اوشاخ
ايله بىلوب كە دىيادە بىر خورتىدان وار كە
كىچەلر گلوب آغلىان اوشا خالارى گوتوروب
آپارىپ قارانلىق مىشەلرە .

ھەچىن بىلوب كىلرىمىز . . . . .

نچە نچە قىرنىلدەن بىرى مسلمان ايله
خىال ايلدوركە «شیطان» آدنده اوزگە بىر
دوشىمى وار كە هەميشە اىستيور اونى يولدان
چخارتسون. مسلمانى تصورى دن بىر شیطان
بر حىلە گۈ مخلوقدر، باشندە بىر تىكلاھ وار،
مثلا، نىخجوانىدە بالاجا اوشا خالار باشلارىنه
قويان كىمى بىر شئى در، و بىر تىكلاھ تىكلاھ
اوچى مىزدر و اوچىن زلقرو آسىلوب،
و بىر شیطان كودك پالتارى وار، و شیطانڭ

اعلان

ملانصر الدینڭ او لمجى ايلى نئ جىلدلىمش
كتابى يىندىن بىر نچە عدد حاضردر. قىيىتى
اداره مزده ۶ منات، پوچتا خرىجى ايله ۶
منات ۵۰ پىك در.

درس كتابىدارى

مكتىبلرده او لمجى ايل درس ويرەك اىچون
مشهور «وطن دىلى» كتابى (يازانى چىنلەپسى)
و اىكمىجى ايل درس ويرەك اىچون باكى
معلملىرى يازدىقلارى « اىكمىجى ايل » كتابى
اداره مزده ساتىلماقدەدر. وطن دىلى - ۳۵ پىك،
ايكمىجى ايل - ۴۵ پىك. گوندرەك خرىجى
لىزىم عەمەدە مزده. «نالۇر» واسطەسىلە اىستىنلر
پولك بىر قدرىنى قىقادان گوندرەلى دىلر.

شىيطان

شىطان، شىطان، شىطان . . . .
مسلمان عمرى دن بىر قدم قويا يىلمىر، هېچ
بىر ايشە يايپىشا يىلمىركە اورادە شىطان اولماسون،
دىيانڭ هېچ بىر نقطەسىدە، هېچ بىر طايفە
آراسىندا شىطان اوقدر. مودا دىگل كە باز
مسلمانلارنى آراسىندا دەر. هر بىر ايشە دە، هر
بىر مقامى دە مسجد و منىردىن باشلامىش اى يولرىمىزە،
كۆچەلىرىمىزە تىك اوز قىلىرىمىز شىطانڭ
آدى ايله دولور موشيق.
يىلە فرض ايدك كەيانىدى رمضان داخل
اولدى . واعظلىرىمىز منىرە چىخوب اول

گورورسن که اداره‌یه بر بیله کاغذ گلدي: «ملا نصرالدین اداره‌سنه ۲۱ قبک‌لک مارقه گوندرديم و توقع ايديم که منم ژورناليمى دخى ايروانه گوندرمه‌سگز، گوندره‌سگز نخجوانه، از طرف مشترى مشهدی قاسم حاجي پير ويردى اوغلى».

سوز يوخ که اداره‌نڭ بورجى در بو كاغذه عمل ايله‌سون.

اول كرك آچاق دفترى، مشهدی قاسمى آدینى تابق، ابروانى پوزاق ويماق نخجوان. آچريق دفترى، باخريق، باخريق، آختاريق، آختاريق، اما تايىمىر.

علوم اولسون که مشتري‌لرلک آدلارى «الفباء» قاعده‌سى ايله يازيلر: مثلا، مشهدی قاسم كىمى آدلارى مشهدی‌لرلک جرگىسىدە يازيلر: مثلا، مشهدی قاسم، مشهدی حيدر، مشهدی على، مشهدی حقويردى... اما مشهدی قاسمعلى تايىمىر. آختاريق آختاريق و يورولوريق.

آخرده نجه زحتمى‌لردن وباش آغرى‌سندن سورا علوم اولورکه «فاف» حرفي‌نڭ جرگىسىدە يازيلوب «قاسم حاجي پير ويردى اوغلى».

ديمك که بو عالي‌جنب اوج دورت آى بوندان قباق محض «قاسم» ايمش، وزيارته مشرف اولاندان سورا اولوب «مشهدی قاسم». بو بيله

هله بوجورده اولور:

مثلا، كربلاي بخشعلى حاجي باقر اوغلى يازير که «منم ڦلان نومسيم گلوب چاتىمادى، توقع ايديم گوندره‌سگز»

يىز گنه مجبوريق بو شخصى آدینى کتابىدە تابوب گورمك بو آدام بزه نه وقت و نه قدر يول گوندره‌روب و بلکه يولىنىڭ مدتى تمام اولوب که يىز بونڭ ژورنالىنى كسمىشىك. آختاريق «كربلاي بخشعلى، كربلاي بخشعلى، كربلاي بخشعلى - تايىمىر. ايىكى گون آختاريق - تايىمىر.

سورا علوم اولورکه «با» جرگىسىدە يازيلوب مشترى «باقيروف كربلاي باخشى». يعنى ايل باشندە بزه ابونه يازىلاندە آدینى يازوب «باقيروف كربلاي باخشى»، اما ايندى

شمريله عمر سعد عنيد بن زيادڭ

حاكمىتى رى طبرستانه يازو بالار
بيچاره رعيتلىرى شاه-ن طرفندن
قول تك ايليلوب ملالره خانه يازو بالار
مشروطه‌نى صدقىلەقبول ايتدى اولن شاه

آزادەلقين نفعى دورانه يازو بالار

اوزملتى ایران يرىنى قىسىت ايدىندە

اوچىن بىرىسىن حصه خاقانه يازو بالار

بر حصه‌سى ملايلەملا كه ويريلدى

بر حصه‌سى حكامله بىخانه يازو بالار

خودكوب و بلاي يازيلان حكم يزىدىن

اجراسى.. تېرىزىدەر حىم خانه يازو بالار

ميرهاشمە تېرىزى شىرك خانه مىندى

ميرزاحسنون حكمى زنكانه يازو بالار

تېرىزىدە ناحق توکان قانلارى حقا

مشروطه پوزان زادە مىروان يازو بالار

«غىبى»

اعلان

هامويه علوم اولسونىكە رمضان المبارك آينىڭ غەسىدە شىشه شهرىزىدە مىسجدلارلۇ قاپولارى آچىلو بىر.

هر كىس كامك ايسىتەسە كرك تىز كلوب يىر دوتىسون، لكن مشتري‌لردن توقع اولنور کە چىكمەلرلەنلى باشماقلارىنى اشىكە قويماسونلار، آپاروب منبرىن آلتىن يغسونلار، چونكە چوخ آدمىر اوج آى او لاركە موقوفالىڭ اوستى مالا ماقدىن او تىرى كىجه و كوندوز او قاپو يه بو قاپو يه آياغ جالوب يوكورورلر، او نه كوره او نلارلۇ چىكمەلرلى، باشماقلارى لاب يرتىلوب داغىلو بىر. او نلار اوروجلىق كوزلىورلر کە مىسجدلارىن قاپولارنى چىكمەلرلىنى، باشماقلارىنى تزه له‌سو نلار. سوزۇڭ آچىق ياخشىدر: بو ايل مىسجدلارىن قاپولارنى چىكمە و باشماق اوغرىسى چوخ او لا جقدر. البتە مشتري‌لر چىكمە و باشماقلارىنى چولدە چىخار تمىوب مىسجدىن ايچرىسىنە آپاروب فرشون آلتىن كىز له‌سو نلار.

مىسلمان آدلارى

بو يازىدىق مطلوبى آنجاق مىسلمان غازىت خانه‌لارنىدە ايشلىن آدمalar باشا دوشە بىلەر - او زكىل باشە دوشمزلىر.

قۇچىلىرى اوتوز بىش ياشنده اىلگىت مىسلمان «جن» دن قورخور: «جن» دن، «پىر» دن، «مار» دن، «جعل» دن، «سياه» دن، «خناجه» دن، «طرفان» دن، «تعاب» دن، ... دنيا و عالمدىن مىسلمان قورخور.

ھېشىه مىسلمان اللهى كومگە چاغىر انده دىبور کە «بارى پوردكارا، سەن مەن شيطان‌دان ساخلا» «پناه آپارىرام الله شيطان رېچىم دن».. «ترقى» نڭ همان آدامى ايله خىال ايلەمە سون کە بورادە شيطان‌دان مىراد قاراباغ و نخجوان شيطانلارى در. بورادە شيطان‌دان مراد هان گورشيطاندر كە تسکلا‌ھەندەن زقرو و آسىلوب، همان گور شيطان‌درکە مىسلمان كتابلارىنىڭ هامى سندە اونڭ تعرىفى وار، همان كور شيطان‌در کە ايندى بو ساعت «قارا يازى» كىندىنە «ملا دعواسى» سالوب و آخردە ايش اويره چاتوب كە ملا لارا ايىسى دە گلوب تقلیسە و هەرسى دالىنە اوچ كەند آلوب يىرى قىندى داشىور قونسوخانە يە، يىرى داشىور شيخ الاسلام اداره‌سنه! اللە شيطانە لعنت ايلەسون!

هله چوخ چىكر....

«ملا نصرالدین»

ادبیات

اول کە قضا امىنى فرمانه يازو بالار عقل و ادبى زىمىرە انسانه يازو بالار انسانلىقى تقىمىم ايليلوب نېھىصفە بو قىمىتى اول وقت حكىمانه يازو بالار بىر صىقىلى يېغمىرلر بىر قىمى سلاطين بىر قىمىتى انسان اوزى حيوانه يازو بالار علم اهلی اولوب رتبىدە انسان مكمل بى علملىقى غىر مىسلمانه يازو بالار علمين هنرىن كسب ايليلوب ملت اسلام غفلتىدە ياتوب قالماقى آلمانه يازو بالار اوز مملكتىن علمه آباد قىلانلار آنجق بزىم ايرانىدە ويرانه يازو بالار قان توکىكە حجاجله چىكىز جفاسىن ملا لارىمىز تېرىزه طهرانه يازو بالار

POTTEPS

... په چیا قیزی په چیا، کم سکھا اذن دیردی پا التوز چخانان با نچه یه ...
(بیوکلر سوزی) : « قیزینی دو گمین دیزینی دو گز »

بۇ سناادە آدەتىيە لىلار

مەرده انگلیس لە

تۈرك لە: اكىر دىغلىرى لىنگ ايلە يەخاف د شەرلىرى ياندېرەب پۇچە چىمار داق - كەنە قۇناقلار مەملەكتە زەن چىخوب لەتىيە جىڭلەر

گرگ حساباً باخاق. بیله‌ده دیل ییلمز آداملا ر او لارمی. برجه بولالاره دین یو خدر که آی قانماز لار، هیچ بیز مولالار عمر یمزد سیزه دیمشیک که گتوروں دکانلاریکرک حسابه باخاق. پس بیز سزا شاشکرین صاحبی اولا اولا هیچ سیزدن حساب ایستمیریک. سیزکه نه بورجک وارد که فضولق ایدوب مولالدن حساب ایستیورسکر. مگر ییلمیرسکر که مسجدده مولالات دکانیدر. اوراده پایپروس چکر اویزی ییلر. اورانی چای خانه قایپورار اویزی بیلر. منبرده آیش ویریش ایدر اویزی بیلر، مسجدلره وقف اولنان املاکی نه جور ایدر اویزی بیلر خلاصه سوزین گودگی یاخشیدر. نجه که موللا سیزیک دکان ایشلر گره قاریشمیر و سیزدن حساب ایسته میر، سیزده اونلارا دکان ایشانینه قاریشمیون. لکن آی قارداش جماعته نه قدر بوجور مو عظه ایلدیک باشا دوسمدیلر. جونکه اونلار چوخ عوامدر. بر آزده ایشقول میشقول اونلارا عقیده‌لرینی خراب ایدوب دور. اوکا گوره اونلار ایکی ایاقلا رینی بیله دیمیریوب دیدیلر که گرگ حسابه باخاق. لکن بیزده اولان موقوفات حسابیده چوخ فاریشقدر. چونکه او حسابی یازدیقمن (پس انداز) دفتری بر ایله دفتردر که اوندن او زیمه‌زده باش چیخارده ییلمیریک. حتی او نی جن‌هه باشا دوشه ییلمز اوکا گوره بر آی او لار که او حیجه‌یه بو حیجه‌یه یغروب نه قدر فکر ایدیمیر دیک او دفتری جماعه قاندوروب حساب ویره ییلمیر دیک. لاب معطل قالمیشدق. آی قاضی قارداش بیزمو دار گونمزره قارداشاق محبتی چوشمه گلوب تغراف واسطه‌سیله بیزه بر یاخشی حساب قاعده‌سی اور گرتمشیدیگر که او نگاه جماعته حساب ویروب قورتاراق. بو باره‌ده سندن چوخ راضی اولسووق. ایندی گیجه و گوندوز حیجه‌ده باش باشا ویروب سن گوندردیگئ قاعده ایله حساب دوزلتمنگه مشغولو و حسابیده یاخشی دوزلتمنیک اما بر جه عیی قاولدیر که نقدر چالوشورو وقسه او نی دوزلده ییلمیریک. او عیب بودر که سن یازمیشیدیگئ اگر سیز قیشده ۳ حیجه‌یه سوخت پولی یعنی اودون پولی ویرمش اولساگر حساب دوزگلمکدن.

اما آد دیشتمک ده دنیاده مثلمز یو خدر. هر بر کربلای و مشهدی کوچه‌ده بر آشناسنه راست گلنده چوخ وقت اوکادقت توپور که «آی نامرده، هله ایندی یه کیمی نیه آدکی دیشتمیو بس؟»

«laglaghi»

البیات

آچلديقجه سنون صبحون منم حرمتم آرت،
قارالدیقجه شب و تارون جلال و شوکتم آرت،

يغلمهاز کن قاپوردن کوزوم بر هرزه سائل تک
اویاغی یاغلی آشلار چون اولونجه حسرتم آرت،

الارسه هر کجه اوچ دورت نفر اشخاص کرو عدم
نهغم بش آلتی ده اولسنه منم شخصیتم آرت،

معمم او لماقیم او لمش جلال افزای هر مجلس
چکوب کردن دیاندیقجه او قدر قیمتم آرت،

لباس عالی او لمش بنمچون آلت چرچی
او دور مغورو اولوب يوماً فيوماً غزتم آرت،

حکایات وردالت بخش تطیق لغات ایتسه
دیوب رنکین عبارتلر کالو شهرنم آرت،

بخارانداز او لدیقجه «پلو» اول مجلس عامه
سرور ابادا ولوردیده مده سوره به جنم آرت،

باد مجان دولماسی، بالی ترک، یاغلی قوورمانی
کورن تک اوچ کوزوم باعینه ذوقیم سرعتم آرت،

اویانهایات آملت، دینه، دینه دور ما تر پنه
آیلسان آه واویلا.. ملال و محنتم آرت،

بر عالم

(موقوفات و کیلرندن تفلیس قاضیسنه)

راضی مندلک تغرا فی

آی بیز معزیز قارداشمز! باشیم زه گلن
مصبیتلردن بر آز یازوب سنی در دیمزمه
شریلک اتمک ایستیوریک. جنا بگره معلوم در
که نجه وقت بوندن قباف او شاق مو شاق
یغروب بیزدن موقوفات حسابی ایستیوریلر.
دو غر و داندا عصر خراب اولوبدر. مسلمانلر
لاب آرادن گوتوریلوبدر. اصلا بیوک ییچک
قالمیوب. بقال مقال ندی مولالدن حساب
ایستدی ندی. کیچل کوچل یغشوب دیورلر
بلش ییشیرلری بایی حساب ایلیوریک.

آدینی یازیر «کربلای بخشعلی حاجی باقیر اوغلی».

محض غازی تیخانه ایشندن خبردار اولان ییلر
که بو جور آد دیشتمک مسئله‌سی نه قدر
اداره‌لرک زحمتی آرتیریر.

هامی گورور که مشتریلریمزلک آدریسلرینک
اوسته بیز نومره قویم و شوق، و هر مشترینک
ییر نومره‌سی وار. او زگه ملت ایچنده
مشتری اداره‌یه کاغذ یازانده چوخ وقت
هیچ آدینی ده یازمیر، محض یازیر «فلان
نومره‌ده یازیلان مشتری»، مثلاً مشتری
نومره ۱۹۵. اکر بیله یازیلرسه، بیز کورده
اولساق، همان دقیقه مشترینک آدینی تاپاریق.
اما ایندی یه تک بیز نفر آدام او لمیوب که بیزه
کاغذ بازانده نومره‌سینی نشان ویرسون.

بوده بیله.

آد دیشتمک ده مسلمانلاره هیچ بیز
ملت چاتماز. بیری یازیر «میرزا احمد احمد
زاده». همان آدم بر او زگه یرده یازیر
«آقا محمد احمد اوغلی»، او بیری گون یازیر
«محمد بک احمدوف»، او بیری گون یازیر
«محمد بن احمد».

چوخ اتفاق دوشوب که سهوا بر آدمک
آدینی بیز دورت یرده دفتره یازمیشیق، سورا
علوم اولوبدر که بو دورت آدام آنجاق.
همان بیر آدام ایمیش.

بر وقت وار ایدی که مسلمانلار هامیسی
«اویف» ایدیلر. سورا حریت صحبتی باشلاندی،
و مسلمانلار هامیسی «زاده» اولدیلار.

ایندی ده آدلار قاریشوب بیر بیرینه:
روسیجه یازیرلار محمود اویف، مسلمانجه
یازیرلار - محمود زاده، روسیجه آخو.
ندوف مسلمانجه آخوند زاده.

ملتلر ایچنده سویلیورلر، که مسلمانلار
هیچ بیر شیئی دیشتمک ایله آرالاری یو خدر.
دو غردان، کنه عا-تلریمزلی مقدس کیمی بـر
شیئی حساب ایلیوریک و بوزباشت چولمگـی.
نـی ده دیشتمک او زگه جور چولمک ده بـوز.
بلش ییشیرلری بـایی حساب ایلیوریک.

بىر مىنات، جىلد سز ۹۰ قىكىدىن ساتىلۇر، هېرىرە
نالۇز اصولىلە كوندرىلىور، چوخ آلانلارا
يوزدە ۲۰ كىذشت اولۇر، خواهش ايدىلر
بو آدرىسە رجوع اىتىسو نلر:

گ. تىفلىسى
Сурпъ-ساركисская ул. № 50
A. Арасъ-заде

اعلن

دىش حىكىمى قالومىكوف

مسلمان میدانىدان كۆچوب يېسىقى كۆچەسە
۲۹ نمرەلى اىوه حكىم جور بەجور دىشلر
قايرىپ قزىلداڭ و آغىزبان دىشلىرى آغرسىز
چىكور؛ كاسپلارىن دىشلىرىنى پول سوز چىكور.
قولومىكوف اوزى مسلمانىجە بىلەر.
دىشى آغرىيانلارى قبول ايدىلر هەرگۈن
سەحر ساعت ۸-دن آخىتم ۵ مەقدەر

ایران جماعتىنىڭ داخل و خارجىدە
چىكىكلىرى سېيھىتى و مشروطىتە دائىر
و اىرانىڭ آخر حادىھلىرىنۇن موشح
و آچىق سوزشلى آنلىرىتىقلارى مىرزا
غلام حسین نورىنىڭ اثىرى و تورك
دىلندە اىكمىجى اىيل قرات كىتاب و
رسەتم سەھراب و نصيحة الاطفال. كتابلارى
تىلىس دە حاجى على اصغر محمدىز ادەنڭ
كتاب فروش دكانىدە ساتىلار.
خواهش ايدىن مشتريلەر نالۇز ايلە
گوندەر بىلۇر.

پوچتا قوڭىسى
گىنچىدە يوسف حاجى على عباس اوغلى
جنابلىرىنە: ۳۵ مجي نومرەدە شهر دارغاسىدان
يانە يازدىقىمىز «طلبىڭ سىزە تعلقى يو خىدر.
شەماخى دە «دوشى ميداللى خانە» : شەركىز
چاپ او لۇنمەياجاق .
ئۇودە «تامارزى» يە : بو بارەدە چوخ
يازىلۇب .
ايرواندە «عاشقە» : عاشقىڭىز تائىرنىدىن
امضانى دە يادگىردىن چخاردو بىڭىز .
با كودە آ. جنابلىرىنە : من اولوم او رىكىتى
سيخىمما ، بۇنلار ھامىسى او توشوب گىدەر.
شىيشەدە «يولداشە» : واقعاً، شىيشەنگ آپ
و هواسى چوخ شاعر يتۇرور .
گىنچىدە «ھىۋەرە» يە : بىلكە ئەرافت اىلىلۇر
سەن ؟
تەلىيس دە «ھىۋەرە» : مابعدىنى يازما :
قورخورام سىزە زەختەت اولا .
ولادىقاقاقازىدە «مسا-افره» : مقالەتكىز چوخ
شىرىن در: آدام او خوياندە يو خوشى گىلەر.

مدىرس و باشى محرر: جليل محمدلى زادە.

تىرىجىقىرائض

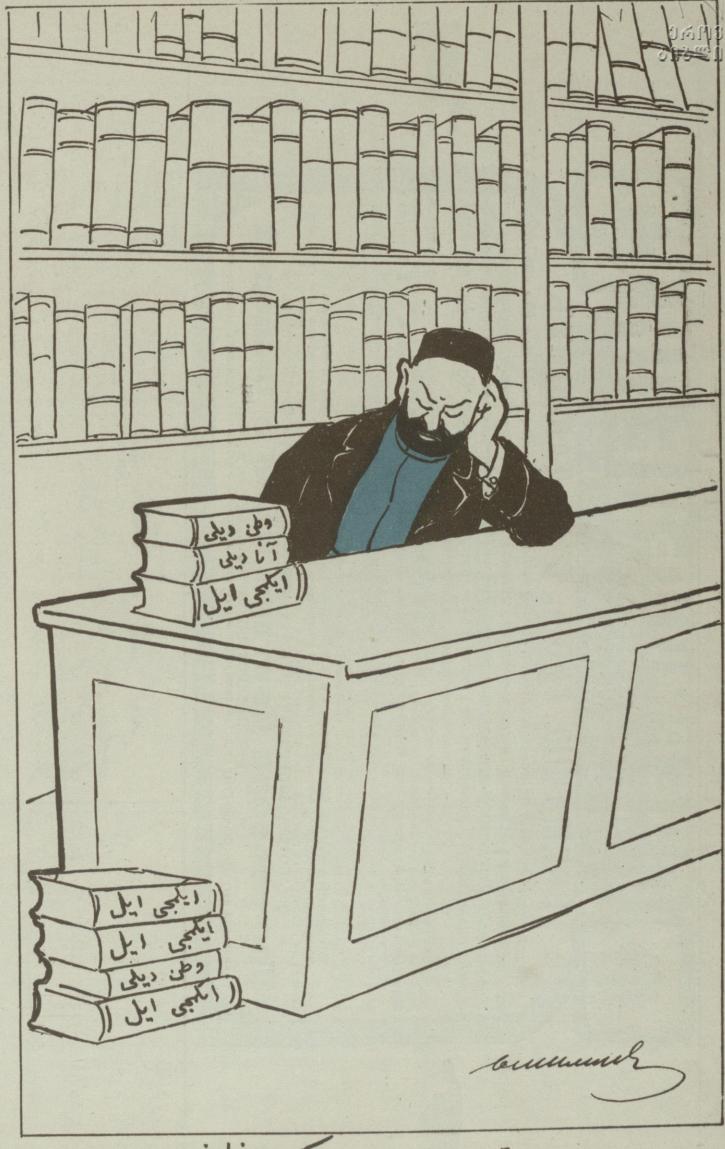
آخوند حاجى محمدلىقى ارس زادە ئىچ بونام
دە يىكى اصول اوزرە «ارت» علمىنە دائىر،
چوخ آچىق و آيدىن صورتىدە يازدىغى كىتاب
ھەر بىر مسلمانە لازم او لماقاھ بىلە رسىدە، اعدادىدە
مكتىبلەرde او خوتىرلىقە ال و يېرىشىلەر، جىلدى

او ترى او اوج رقمىنىڭ ساق طرفە بىر نقطە
قوىيون او لىسون ۳۰ حىجرە. و اگر نىمە شعبانىدە
۵۱ فقىرە احسان اتىش او لىسە ئىر او رقمىرىڭ
سول طرفە بىر بىلە ۷ رقم دخى آرتورون
او لىسون ۷۵۱ فقىر و سائىر خىسابلار دە
بوجور اتىلىدەر. بو چوخ ياخشى قاعده دەر.
اما بۇندىن او لان عىب بودرەك بو قاعده
ايلە حساب ايدىنە اىكى مىن بشىز يوز آرتق
كىلىر و بو قاعده اىلەدە حساب اتىنىدە سكز
مین مىن اسىكىت كاۋور. ايندى لاپ معطل
قالمىشوق. و بىردىن قربان كىسمك بارە سىندە
معطل قالمىشوق. چونكە وقف نامەدە ياز لو بىدرەك
ھە قربان بایرامىدە مىسجدلە حىاتىدە گرگ
اون قوييون كىسياسون. ايندى خىانلىرىدە اگر
پىز (پىاندار) دەقىرىنىڭ تەقىنەن او ترى او نى
قوىيون عوضىنە اوچنى كىسىميش او لىساق حسانى
دوزلە ياميرىك چونكە او ۳ رقمىنىڭ بو
يىرىنە بىر الف چىكىنە او لور ۱۳ قوييون، بودە
وقف نامە ايلە مخالف گورنور و الف چىكىنە
اسىكىت گىلىر. بىر دفعە مسلمانىجە و بىر دفعە دە
روسىجە اىكى يىردى يازاندە او لور آلتى قوييون
گىنە دوز گىلمىر. خلاصە ال آياقمىز يىردىن و
گوگىن لاپ او زىلۇب معطل قالمىشوق تۆقۇج
ايدىرىيەكە بىر ايلە حساب قاعدهسى گوندەرە -
سەنگە درست حساب و يېروب بو عوام جماعتى
آغزىز نىن قورتاراق.

در سر، باشنان وقت گونه ·

در سر پاشنان وقت مسلمان کتابخانے سی ·